

λάκκος

λάκκος, ο, ουσ. [<αρχ. λάκκος], ο λάκκος· ο τάφος: «μόλις έβαλαν τον πατέρα του στο λάκκο, τότε μόνο κατάλαβε πως τον είχε χάσει για πάντα». (Ακολουθούν 31 φρ.)·

- ανοίγω *μόνος μου το λάκκο μου*, βλ. φρ. *σκάβω **μόνος μου το λάκκο μου***·

- ανοίγω *το λάκκο μου*, βλ. φρ. *σκάβω **το λάκκο μου***·

- ανοίγω *το λάκκο μου με τα ίδια μου τα χέρια*, βλ. φρ. *σκάβω **το λάκκο μου με τα ίδια μου τα χέρια***·

- ανοίγω *τον ίδιο μου το λάκκο*, βλ. φρ. *σκάβω **τον ίδιο μου το λάκκο***·

- *βρίσκομαι στο λάκκο*, περνώ δύσκολη οικονομική ή ψυχολογική κατάσταση: «όταν βρίσκομαι στο λάκκο, δε θέλω ούτε να βλέπω ούτε ν' ακούω κανέναν»·

- *βρίσκομαι στο λάκκο με τα φίδια*, **α.** βρίσκομαι σε οικτρή οικονομική ή ψυχολογική κατάσταση: «μέρες τώρα δε μιλιέται, γιατί βρίσκεται στο λάκκο με τα φίδια». **β.** περιστοιχίζομαι από αποβράσματα της κοινωνίας, συναναστρέφομαι πολύ επικίνδυνους ανθρώπους, μεγάλους απατεώνες: «πολλές φορές στη ζωή μου βρέθηκα στο λάκκο με τα φίδια κι ήμουν πολύ τυχερός που ξεπερνούσα την κατάσταση ανώδυνα»·

- *βρίσκομαι στο λάκκο των λεόντων*, βλ. συνηθέστ. *βρίσκομαι στο λάκκο με τα φίδια*. Αναφορά στο Δανιήλ της Παλαιάς Διαθήκης·

- *είμαι στο λάκκο*, βλ. φρ. *βρίσκομαι στο λάκκο*·

- *είμαι στο λάκκο με τα φίδια*, βλ. φρ. *βρίσκομαι στο λάκκο με τα φίδια*·

- *είμαι στο λάκκο των λεόντων*, βλ. φρ. *βρίσκομαι στο λάκκο των λεόντων*·

- *είναι με τα δυο πόδια (του) στο λάκκο*, βλ. λ. [πόδι](#)·

- *είναι με το ένα πόδι (του) στο λάκκο*, βλ. λ. [πόδι](#)·

- *θα σου ανοίξω το λάκκο*, (απειλητικά ή προειδοποιητικά) θα σε σκοτώσω και, κατ' επέκταση, θα σε καταστρέψω: «αν ξαναπειράξεις την κόρη μου, θα σου ανοίξω το λάκκο»·

- *κάτι λάκκο έχει η φάβα*, βλ. συνηθέστ. *κάποιο λάκκο έχει η φάβα*·

- *κάποιο λάκκο έχει η φάβα*, (ενν. για να πίνει τόσο λάδι), η δουλειά ή η υπόθεση μπορεί να φαίνεται απλή ή τίμια, όμως κάτι ύποπτο συμβαίνει, που μπορεί να κρύβει παγίδες ή να έχει συνέπειες: «για να δεχτεί τόσο εύκολα αυτός να συμφωνήσει με τα λεγόμενά σου, κάποιο λάκκο έχει η φάβα»·

- *μου ανοίγει το λάκκο*, βλ. φρ. *μου σκάβει το λάκκο*·

- *μου σκάβει το λάκκο*, μηχανεύεται το κακό μου, την καταστροφή μου, με υπονομεύει, προσπαθεί να με εξοντώσει οικονομικά, ηθικά ή ψυχολογικά: «είμαι σίγουρος πως, επειδή με ζηλεύετε, κάποιος απ' όλους σας μου σκάβει το λάκκο». (Λαϊκό τραγούδι: *φίλος και γυναίκα **το λάκκο μου μου σκάψανε**, με κάψανε, αχ! με κάψανε!*)·

- *μπήκε στο λάκκο*, πέθανε: «αυτόν που ζητάς, μπήκε στο λάκκο πριν από ένα χρόνο»·

- *μπροστά σου απλώνει χαλιά, πίσω σου ανοίγει λάκκους*, λέγεται για τους διπρόσωπους που όταν είμαστε παρόντες προσποιούνται το φίλο ενώ μόλις αποχωρούμε μηχανεύονται το κακό μας: «να προσέχεις τον τάδε

γιατί, ενώ μπροστά σου απλώνει χαλιά, πίσω σου ανοίγει λάκκους». Συνών. *μπρος φίλος και πίσω σκύλος*.

- *όποιος ανοίγει το λάκκο τ' αλλουνού, πέφτει ο ίδιος μέσα*, βλ. φρ. *όποιος σκάβει το λάκκο τ' αλλουνού, πέφτει ο ίδιος μέσα*.

- *όποιος σκάβει το λάκκο τ' αλλουνού, πέφτει ο ίδιος μέσα*, *όποιος μηχανεύεται το κακό ή την καταστροφή κάποιου, *όποιος υπονομεύει κάποιον, πολλές φορές πέφτει ο ίδιος θύμα των μηχανοραφιών του**.

- *πέφτω σε λάκκο ή πέφτω στο λάκκο*, **α.** *κάνω λάθος σε κάτι και αντιμετωπίζω σοβαρό πρόβλημα: «εδώ και καιρό έχω πέσει σε λάκκο και δεν μπορώ ακόμα να ξεμπλέξω».* **β.** *αντιμετωπίζω δύσκολη οικονομική κατάσταση: «είναι σε μαύρα χάλια, γιατί έπεσε στο λάκκο με την τελευταία δουλειά που επιχείρησε να κάνει».*

- *πέφτω στο λάκκο με τα φίδια*, *καταντώ να συναναστρέφομαι με αποβράσματα της κοινωνίας, με πολύ επικίνδυνους ανθρώπους, με μεγάλους απατεώνες: «απ' τη μέρα που έπεσε στο λάκκο με τα φίδια, δεν τον θέλει κανένας στην παρέα του || απ' τη μέρα που έπεσε στο λάκκο με τα φίδια, καταστράφηκε».*

- *πέφτω στο λάκκο των λεόντων*, βλ. συνηθέστ. *πέφτω στο λάκκο με τα φίδια*.

- *σκάβω μόνος μου τα λάκκο μου*, βλ. φρ. *σκάβω το λάκκο μου με τα ίδια μου τα χέρια*.

- *σκάβω το λάκκο μου*, βλ. φρ. *σκάβω το λάκκο μου με τα ίδια μου τα χέρια*.

- *σκάβω το λάκκο μου με τα ίδια μου τα χέρια*, *ενεργώ τόσο ανεύθυνα ή τόσο παράτολμα, που είναι σαν να επιδιώκω την καταστροφή μου: «πρόσεξε καλά γιατί, αν συμφωνήσεις σ' αυτή τη δουλειά, είναι σαν να σκάβεις το λάκκο σου με τα ίδια σου τα χέρια».*

- *σκάβω τον ίδιο μου το λάκκο*, βλ. φρ. *σκάβω το λάκκο μου με τα ίδια μου τα χέρια*.

- *τον παράχωσαν στο λάκκο του*, *τον έθαψαν: «μόλις τον παράχωσαν στο λάκκο του, τότε μόνο κατάλαβε πως τον είχε χάσει μια για πάντα».*

- *του ανοίγει το λάκκο*, βλ. συνηθέστ. *του σκάβει το λάκκο*.

- *του σκάβει το λάκκο*, *μηχανεύεται το κακό του, την καταστροφή του, τον υπονομεύει, προσπαθεί να τον εξοντώσει οικονομικά, ηθικά ή ψυχολογικά: «τον πλησίασε μόνο και μόνο για να του σκάψει το λάκκο κι αυτός δεν παίρνει μυρουδιά».* (Λαϊκό τραγούδι: *άλατης διαβολάκο, τ' αφεντικά της κόλασης σου σκάψανε το λάκκο*).